

Briselē, 22.5.2026.
COM(2026) 244 final

2026/0121 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

**ar ko saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu atļauj Vācijai piemērot samazinātu
nodokļa likmi elektroenerģijai, kura tiek tieši piegādāta kuģiem ostas piestātnē**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai Savienībā reglamentē Padomes 2003. gada 27. oktobra Direktīva 2003/96/EK, kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai¹ (“Enerģijas nodokļu direktīva” jeb “direktīva”).

Saskaņā ar direktīvas 19. panta 1. punktu un papildus jo īpaši tās 5., 15. un 17. pantā noteiktajiem noteikumiem Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij ieviest turpmākus atbrīvojumus no nodokļa vai nodokļa samazinājumus īpašu politikas apsvērumu interesēs.

Ar Padomes 2020. gada 7. oktobra Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1436² (pirms tam Padomes 2014. gada 14. oktobra Īstenošanas lēmumu 2014/722/ES³ un Padomes 2011. gada 12. jūlija Īstenošanas lēmumu 2011/445/ES⁴) Vācijai jau ir atļauts piemērot samazinātu elektroenerģijas nodokļa likmi elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta kuģiem ostas piestātnē, izņemot privātus izprieču kuģus⁵ (“krasta elektroenerģija”).

Šā priekšlikuma mērķis ir pagarināt minēto atļauju, kā to lūgusi Vācija, ņemot vērā to, ka pašreizējās atkāpes termiņš beidzies 2025. gada 31. decembrī.

Vācijas iestādes 2025. gada 26. augusta vēstulē informēja Komisiju par savu nodomu pagarināt pašreizējo pasākumu līdz 2029. gada 31. decembrim. Papildu informācija tika sniegta 2026. gada 23. janvāra vēstulē.

Vācija vēlētos pagarināt atļauju piemērot samazinātu nodokļa likmi 0,50 EUR/MWh krasta elektroenerģijas piegādei kuģiem⁶, kuri Savienības jūrās un iekšzemes ūdeņos⁷ darbojas tikai komerciālos nolūkos (ieskaitot zveju). Šī nodokļa likme ir vienāda ar minimālo nodokļa likmi, kas direktīvā noteikta elektroenerģijai uzņēmuma vajadzībām.

¹ OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>

² Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2020/1436 (2020. gada 7. oktobrī), ar kuru saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Vācijai atļauj piemērot samazinātu nodokļa likmi elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta kuģiem ostas piestātnē (OV L 331, 12.10.2020., 30. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/oj) saistībā ar Labojumu Padomes Īstenošanas lēmumā (ES) 2020/1436 (2020. gada 12. oktobris), ar kuru saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Vācijai atļauj piemērot samazinātu nodokļa likmi elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta kuģiem ostas piestātnē (OV L 342, 16.10.2020., 31. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/corrigendum/2020-10-16/oj)

³ OV L 300, 18.10.2014., 55. lpp.

⁴ OV L 191, 22.7.2011., 22. lpp.

⁵ Termins “privāts izprieču kuģis” ir definēts Direktīvas 2003/96/EK 14. panta 1. punkta c) apakšpunkta otrajā daļā.

⁶ Lūgumā norādīti kā visi motorizētie kuģi, laivas un peldlīdzekļi, uz kuriem attiecas kombinētās nomenklatūras 89. nodaļa.

⁷ Kā noteikts valsts tiesību aktos, pasākums neattiecas uz krasta elektroenerģiju, ko piegādā ūdens transportlīdzekļiem, kamēr tie atrodas kuģu būvētavā.

Lūgumā norādītais piemērošanas periods aptver laika posmu no 2026. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim. Tas turpina pašreizējo atkāpi un iekļaujas Enerģijas nodokļu direktīvas 19. pantā noteiktajā maksimālajā periodā.

Šis samazinājums tiecas arī turpmāk ekonomiski stimulēt krasta elektroenerģijas izplatīšanu un izmantošanu, lai samazinātu gaisa piesārņojumu ostas pilsētās un uzlabotu tajās gaisa kvalitāti un samazinātu troksni par labu vietējo iedzīvotāju veselībai.

Pasākums, ko piemēros Vācija, ir arī mērķēts uz to, lai samazinātu ūdens transportlīdzekļu vidisko ietekmi.

Ar šo lūgumā norādīto pasākumu Vācija vēlas arī turpmāk stimulēt krasta elektroenerģijas izmantošanu, kas tiek uzskatīta par alternatīvu, kura rada mazāku piesārņojumu nekā elektroenerģijas ražošana kuģos ostas pietātnē. Kā norādīts lūgumā, Vācijā elektroenerģijas nodokļa pamatlikme ir 20,50 EUR/MWh. Pašlaik nodokļa samazinājums ir 20,00 EUR/MWh. Tas nozīmē, ka labuma guvējiem tiek piemērota ES minimālā nodokļa likme elektroenerģijai 0,50 EUR/MWh apmērā, kas piemērojama uz Enerģijas nodokļu direktīvas pamata (kā noteikts 10. panta 1. punktā un I pielikuma C tabulā, uzņēmuma vajadzībām). Vācija ļauj nodokļu priekšrocību piemērot kā samazinātu nodokļa likmi, ko iekasē par piegādēm (vajadzīga atļauja), vai kā nodokļu atmaksu.

No otras puses, saskaņā ar Enerģijas nodokļu direktīvas 14. panta 1. punkta c) apakšpunktu dalībvalstīm ir jāatbrīvo no nodokļiem energoprodukti, ko izmanto elektroenerģijas ražošanai kuģos ostas pietātnē. Tās to var darīt arī tad, ja elektroenerģija tiek ražota kuģos, kuri paredzēti kuģošanai pa iekšējiem ūdensceļiem saskaņā ar direktīvas 15. panta 1. punkta f) apakšpunktu. Vācija ir apstiprinājusi, ka tā ir transponējusi šo pēdējo minēto fakultatīvo atbrīvojumu.

Vācijas iestādes norādīja, ka nodokļa samazinājums tiek piemērots visiem kuģiem, izņemot privātus izpriecu kuģus, proti, visi kuģi, kurus izmanto komerciālajā navigācijā, neatkarīgi no to lieluma vai karoga valsts, var gūt labumu no nodokļa samazinājuma. Tomēr kuģiem nav pienākuma izmantot krasta elektroenerģiju.

Kā norādīts lūgumā, 2024. gadā pavisam 28 uzņēmumi pieprasīja nodokļu atvieglojumu. Bez tam Vācijas Jūras flotei krasta elektroenerģija tiek piegādāta astoņās vietās. Vācijā jūras un iekšzemes ostu pietātnēs ir vairāk nekā 400 stacionāru vai pārvietojamu krasta elektroenerģijas iekārtu. Ieplānotas vai tiek būvētas (papildu) krasta elektroenerģijas iekārtas 50 jūras un iekšzemes ostās.

Lai aplēstu pasākuma radītos nodokļu izdevumus, Vācijas iestādes aprēķināja nodokļu ieņēmumu zaudējumus, pamatojoties uz to elektroenerģijas patēriņu, uz kuru attiecas nodokļa samazinājums, un nodokļa samazinājuma apjomu. Nodokļu atvieglojums pašlaik ir 20,00 EUR/MWh (kā minēts iepriekš, nodokļa pamatlikme ir 20,50 EUR/MWh).

2024. gadā aptuveni 74 100 MWh elektroenerģijas piegādāti ar preferenciālu likmi vai ar nodokļu atvieglojumu. Tādējādi 2024. gadā nodokļu ieņēmumu zaudējums bija apmēram 1,48 miljoni EUR.

Vācija lūdza piešķirt atļauju par laika posmu no 2026. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim, nepārtraucot pašreizējo atkāpi un nepārsniedzot maksimālo periodu, kas norādīts direktīvas 19. panta 2. punktā.

Ar nodokļa samazinājumu Vācija vēlas stimulēt kuģu operatorus izmantot krasta elektroenerģiju, lai samazinātu emisijas atmosfērā un troksni, kas rodas, pietātnēs esošiem kuģiem sadedzinot kurināmo, kā arī CO₂ emisijas. Samazinātas nodokļa likmes piemērošana uzlabo krasta elektroenerģijas konkurētspēju salīdzinājumā ar kuģi flotes degvielas sadedzināšanas procesā ražotu elektroenerģiju, kura ir atbrīvota no enerģijas akcīzes nodokļa.

Vācijas iestādes uzskata, ka shēma atbilst 44. panta nosacījumiem Komisijas Regulā 651/2014/ES, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu⁸. Tādēļ Vācijas iestādes shēmu nevis formāli darīja zināmu Komisijai, bet gan, pildīdamas tām Komisijas Regulas 651/2014/ES 11. pantā uzlikto ziņošanas pienākumu, 2024. gada 1. jūlijā⁹ nosūtīja shēmas informācijas kopsavilkumu Komisijas elektroniskās paziņošanas sistēmā.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Nodokļu uzlikšanu elektroenerģijai reglamentē Direktīva 2003/96/EK, jo īpaši tās 10. pants. Direktīvas 14. panta 1. punkta c) apakšpunkts paredz obligātu atbrīvojumu no nodokļiem kuģi ražotai elektroenerģijai. Direktīvas 5., 15. un 17. pants dalībvalstīm paredz iespēju piemērot zināmiem elektroenerģijas izmantošanas veidiem nodokļu diferencēšanu, ieskaitot atbrīvošanu un samazināšanu. Tomēr paši noteikumi nenosaka samazinātus nodokļus krasta elektroenerģijai.

Enerģijas nodokļu direktīvas noteikumi

Direktīvas 19. panta 1. punkta pirmā daļa nosaka:

“Papildus iepriekšējos pantos, jo īpaši 5., 15. un 17. pantā, noteiktajiem noteikumiem, Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij ieviest turpmākus atbrīvojumus vai samazinājumus īpašu politikas apsvērumu interesēs.”

Ar šo nodokļa samazinājumu Vācijas iestādes cenšas sasniegt mērķi arī turpmāk veicināt videi nekaitīgāku veidu, kā pietātnēs esoši kuģi var iegūt vajadzīgo elektroenerģiju, un tādējādi uzlabot vietējo gaisa kvalitāti un samazināt troksni.

Komisija jau ir ieteikusi izmantot krasta elektroenerģiju par alternatīvu elektroenerģijai, kas ražota pietātnē esošos kuģos, un tādējādi jau ir atzinusi tās vidiskās priekšrocības¹⁰.

Pašlaik elektroenerģijas pamatlíkme ir 20,50 EUR/MWh, bet nodokļu atvieglojums – 20,00 EUR/MWh. Tādējādi labuma guvējiem tiek piemērota Enerģijas nodokļu direktīvā

⁸ OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.

⁹ *Stromsteuerermäßigung auf direkt am Liegeplatz im Hafen an Schiffe gelieferten elektrischen Strom (landseitige Elektrizität)* [BMF, Zoll], Komisijas elektroniskās paziņošanas sistēmā Komisijai 2024. gada 1. jūlijā tika nosūtīts informācijas kopsavilkums, <https://competition-cases.ec.europa.eu/cases/SA.114829>.

¹⁰ Komisijas Ieteikums 2006/339/EK (2006. gada 8. maijs) par krasta elektroenerģijas pieslēguma izmantošanas veicināšanu kuģiem, kas pietājuši Kopienas ostās (OV L 125, 12.5.2006.).

elektroenerģijai noteiktā ES minimālā nodokļa likme 0,50 EUR/MWh. Tātad tas var arī turpmāk palīdzēt sasniegt norādīto politikas mērķi.

Iespēju, kas ļauj ieviest labvēlīgu nodokļu režīmu attiecībā uz krasta elektroenerģiju, var paredzēt saskaņā ar direktīvas 19. pantu, jo tā mērķis ir ļaut dalībvalstīm ieviest turpmākus atbrīvojumus vai samazinājumus īpašu politikas apsvērumu interesēs.

Vācija ir lūgusi piemērot pasākumu 19. panta 2. punktā atļautā maksimālā laika posma robežās, t. i., četrus gadus. Principā pasākumiem jāpaliek spēkā pietiekami ilgi, lai labvēlīgi ietekmētu investīciju lēmumus, kurus pieņem ostas operatori par investīcijām krasta elektroenerģijas iekārtās un kuģu operatori par investīcijām kuģa aprīkojumā.

Tomēr šī atkāpe nedrīkstētu apdraudēt spēkā esošā tiesiskā regulējuma tālāku attīstību, un būtu jāņem vērā Enerģijas nodokļu direktīvas notiekošā pārskatīšana, kā arī tas, ka Padome, iespējams, pieņems tiesību aktu, kura pamatā būs Komisijas priekšlikums par Enerģijas nodokļu direktīvas¹¹ pārstrādāšanu.

Lai stimulētu krasta elektroenerģijas attīstīšanu un izmantošanu, priekšlikumā par direktīvas par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai pārstrādāšanu Komisija jo īpaši ir paredzējusi iespēju, kas ļauj visām dalībvalstīm piemērot atbrīvojumus, daļējus atbrīvojumus vai nodokļu līmeņa samazinājumus elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta kuģiem ostas pietātnē.

Nemot vērā šos apstākļus, šķiet lietderīgi piešķirt atļauju uz attiecīgo periodu.

Valsts atbalsta noteikumi

Vācijas iestāžu plānotā samazinātā nodokļa likme 0,50 EUR/MWh atbilst minimālajam nodokļu līmenim, kas Direktīvas 2003/96/EK 10. pantā noteikts elektroenerģijai uzņēmuma vajadzībām.

Komisijas Regulas (ES) Nr. 651/2014 44. pants, kas paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem atbalstu dabas resursu nodokļa samazinājumu veidā, kas atbilst Direktīvai 2003/96/EK, var atbrīvot no valsts atbalsta paziņošanas prasības.

Vācijas iestādes norāda, ka pašreizējā shēma un agrākās shēmas atbilst Komisijas Regulas 651/2014/ES 44. panta nosacījumiem. Tāpēc Komisijai par shēmu netika paziņots. Tomēr 2024. gada 1. jūlijā Vācija nosūtīja informāciju Komisijas elektroniskās paziņošanas sistēmā, kā to prasa Komisijas Regulas 651/2014/ES 11. pants.

Priekšlikums Padomes īstenošanas lēmumam neskar dalībvalsts pienākumu nodrošināt atbilstību valsts atbalsta noteikumiem. Priekšlikums Padomes īstenošanas lēmumam neskar arī dalībvalsts pienākumu, ievērojot LESD 108. panta 3. punktu, paziņot Komisijai par atbalstu pirms tā īstenošanas, ja uz jauno atbalstu neattiecas Komisijas Regula 651/2014/ES.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Vides un klimata pārmaiņu politika

¹¹ COM/2021/563 galīgā versija, Priekšlikums Padomes Direktīva, kas pārkārto Savienības noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (pārstrādāta redakcija).

Lūgumā norādītais pasākums attiecas galvenokārt uz ES vides un klimata pārmaiņu politiku. Pasākums palīdzēs tiklab samazināt ostās esošos kuģos sadedzinātās flotes degvielas daudzumu, kā arī sasniegt mērķi uzlabot vietējā gaisa kvalitāti un samazināt troksni. Direktīvā 2008/50/EK par gaisa kvalitāti¹² prasīts, lai dalībvalstis nodrošinātu, ka vairāku gaisu piesārņojošo vielu līmeņi nepārsniedz direktīvā noteiktos robežlielumus, mērķlielumus un citus gaisa kvalitātes standartus. Tas nozīmē, ka dalībvalstīm attiecīgā gadījumā ir jārod risinājums tādām problēmām kā emisijas no kuģiem ostas pietātnēs. Domājams, ka ostās, kurās ir šādas problēmas, kā viens vispārējās gaisa kvalitātes stratēģijas aspekts tiks turpmāk veicināta krasta elektroenerģijas izmantošana. Krasta elektroenerģijas izmantošana tiek veicināta arī saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/802¹³, ar ko reglamentē sēra saturu kuģu degvielā.

Šo lūgumā norādīto pasākumu pagarinādama, Vācija vēlas arī turpmāk stimulēt krasta elektroenerģijas izmantošanu, kas tiek uzskatīta par videi draudzīgāku alternatīvu, ja salīdzina ar elektroenerģijas ražošanu kuģos ostas pietātnē.

Kā uzsvērusas Vācijas iestādes, ja tiek izmantoti nevis ģeneratori uz kuģa, bet krasta elektroenerģija, var tikt samazināta tādu piesārņotāju emisija kā slāpekļa dioksīds un sēra dioksīds, smalkas daļiņas un smagie metāli, kā arī atsevišķos gadījumos ievērojami samazināts trokšņa piesārņojums. Tā kā no 2030. gada¹⁴ būs spēkā stingrākas gaisa kvalitātes robežvērtības, paredzams, ka krasta elektroenerģija kā pasākums emisijas samazināšanai kļūs svarīgāka.

Krasta elektroenerģijas pieslēgumu izmantošana ne tikai samazinās gaisa piesārņotāju, daļiņu un kvēpu, bet, visticamāk, arī CO₂ emisiju. Tas ir tāpēc, ka Vācijā lielākas energosistēmas efektivitātes un izmantoto degvielas resursu atšķirību dēļ krasta elektrotīkla elektroenerģijas struktūra ir mazāk oglekļietilpīga nekā kuģī flotes degvielas sadedzināšanas procesā saražotā elektroenerģija.

Hamburgas ostas sniegtie specifiskie dati par 2024. gadu liecina, ka, iegādājoties krasta elektroenerģiju tikai no alternatīviem enerģijas avotiem, varētu aiztaupīt šādas siltumnīcefekta gāzu emisijas:

- 4327 g CO₂ t/a,
- 78,9 g SO_x t/a,
- 2,6 g NO_x t/a un
- 1,2 PM t/a.

Enerģētikas politika

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/50/EK (2008. gada 21. maijs) par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (OV L 152, 11.6.2008., 1. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/802 (2016. gada 11. maijs), ar ko paredz sēra satura samazināšanu konkrētiem šķidrā kurināmā veidiem (OV L 132, 21.5.2016., 58. lpp.).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/2881 (2024. gada 23. oktobris) par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (pārstrādāta redakcija) (OV L, 2024/2881, 20.11.2024.).

Pasākums ir saskaņā ar 2023. gada 13. septembra Regulu (ES) 2023/1804¹⁵ par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu un ar ko atceļ Direktīvu 2014/94/ES¹⁶. Minētā regula pievēršas jautājumam par krasta elektroenerģijas padeves iekārtu ierīkošanu ostās, ja ir pieprasījums pēc šādām iekārtām un ja izmaksas nav nesamērīgas salīdzinājumā ar ieguvumiem, arī vidiskajiem ieguvumiem. Līdzīgs pasākums arī tika novērtēts kā tāds, kas palīdz sasniegt Savienības politikas un tiesību aktu mērķus samazināt jūras transporta vidisko pēdu un palīdzēt attīstīt konkrētas saimnieciskās darbības saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu¹⁷.

Tas, ka jūras ostās esošos kuģos saražotā elektroenerģija patlaban ir pilnībā atbrīvota no nodokļa, ir viens no galvenajiem iemesliem krasta elektroenerģijas nelabvēlīgajai konkurētspējas situācijai. No nodokļa ir atbrīvota ne tikai elektroenerģijas ražošanai izmantotā flotes degviela, kā noteikts Direktīvas 2003/96/EK 14. panta 1. punkta a) apakšpunktā, bet arī pati kuģos saražotā elektroenerģija.¹⁸ Lai gan pēdējais minētais atbrīvojums šķiet grūti salāgojams ar Savienības vidiskajiem mērķiem, tam ir praktiski apsvērumi. Lai apliktu ar nodokļiem kuģī saražotu elektroenerģiju, būtu nepieciešama kuģa īpašnieka – bieži vien trešās valsts personas – vai operatora deklarācija par patērētās elektroenerģijas apjomu. Šādā deklarācijā tam būtu jāiekļauj aplēse par to, kāda daļa elektroenerģijas patērēta tās dalībvalsts teritoriālajos ūdeņos, kurā maksājams nodoklis. Nepieciešamība iesniegt šādas deklarācijas katrā valstī, uz kuru teritoriālajiem ūdeņiem tas attiecas, kuģu īpašniekiem radītu milzīgu administratīvo slogu. Analogi apsvērumi attiecas uz kuģošanu pa iekšējiem ūdensceļiem un fakultatīvo nodokļu režīmu saskaņā ar direktīvas 15. panta 1. punkta f) apakšpunktu, kuru Vācija ir īstenojusi. Ņemot vērā atbrīvojumu attiecībā uz fosilās elektroenerģijas ražošanu kuģos, ir pamatoti nesodīt mazāku piesārņojumu radošu alternatīvu – krasta elektroenerģiju –, ļaujot Vācijai piemērot samazinātu nodokļa likmi arī turpmāk.

Transporta politika

Šis pasākums atbilst Komisijas Ieteikumam 2006/339/EK par krasta elektroenerģijas pieslēguma izmantošanas veicināšanu kuģiem, kas piestājuši Savienības ostās¹⁹ un Komisijas paziņojumam “Stratēģiskie mērķi un rekomendācijas ES jūras transporta politikai”²⁰.

Turklāt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 13. septembra Regulu (ES) 2023/1805 par atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanu jūras transportā un ar ko groza Direktīvu 2009/16/EK²¹, no 2030. gada kuģiem, kas klasificēti kā kruīza kuģi, prāmji un konteinerkuģi ar bruto tilpību virs 5000, ir jāizmanto krasta elektroapgādes sistēmas, izņemot tad, ja tiem ir pieejama bezemisiju tehnoloģija.

Iekšējais tirgus un godīga konkurence

¹⁵ OV L 234, 22.9.2023., 1. lpp.

¹⁶ OV L 307, 28.10.2014., 1. lpp.

¹⁷ Komisijas Lēmums C(2024) 3934 final (17.6.2024.) valsts atbalsta lietā SA.105117 (OV C/2024/5376, 3.9.2024.).

¹⁸ Direktīvas 2003/96/EK 14. panta 1. punkta c) apakšpunkts.

¹⁹ Komisijas Ieteikums 2006/339/EK (2006. gada 8. maijs) par krasta elektroenerģijas pieslēguma izmantošanas veicināšanu kuģiem, kas piestājuši Kopienas ostās (OV L 125, 12.5.2006.).

²⁰ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Stratēģiskie mērķi un rekomendācijas ES jūras transporta politikai 2018. gada perspektīvā”, COM(2009) 8 final, 2009. gada 21. janvāris.

²¹ OV L 234, 22.9.2023., 48. lpp.

Attiecībā uz iekšējo tirgu un godīgu konkurenci – pasākums tikai mazina nodokļu kropļojumu, ko izraisījis flotes degvielai piešķirtais nodokļa atbrīvojums un kas patlaban pastāv starp diviem konkurējošiem elektroenerģijas avotiem, kuri pieejami kuģiem piestātnēs, proti, starp elektroenerģiju, kas saražota kuģī, un krasta elektroenerģiju.

Vācijas iestādes norāda, ka kuģu operatori par krasta elektroenerģiju piešķirtais nodokļu atvieglojums nerada nekādu priekšrocību, kas varētu radīt traucējumus iekšējā tirgus darbībā. Nekādus ietaupījumus neradīs krasta elektroenerģijas aizstāšana ar elektroenerģiju, kas saražota kuģī. Pat ņemot vērā nodokļu priekšrocību, Vācijā krasta elektroenerģijas izmaksas patlaban pārsniedz pašražotas elektroenerģijas izmaksas.

Turklāt attiecīgajiem kuģiem krasta elektroenerģija būs pieejama neatkarīgi no to karoga valsts. Tas valsts ekonomikas dalībniekiem neradīs labvēlīgāku nodokļu režīmu salīdzinājumā ar konkurentiem no citām ES dalībvalstīm.

Attiecībā uz konkurenci starp ostām ir sagaidāms, ka jebkura iespējamā ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm, kas varētu rasties, ja kuģi mainītu savus maršrutus sakarā ar iespēju izmantot krasta elektroenerģiju ar samazinātu nodokļa likmi, būs niecīga. Kā norādīts iepriekš – lai arī noteikts nodokļa samazinājums, nav paredzams, ka krasta elektroenerģijas izmantošana kļūs rentablāka par elektroenerģijas ražošanu kuģī, vismaz īstermiņā. Tādējādi tāpat nav paredzams, ka šis krasta elektroenerģijai noteiktais nodokļa samazinājums ievērojami kropļos konkurenci starp ostām, rosinot kuģus mainīt maršrutu atkarībā no šādas elektroenerģijas pieejamības.

Vācijas iestādes apgalvo, ka ostu izvēlē nozīme ir citiem faktoriem (piemēram, kuģu un kravas veidam, iekšzemes savienojumiem un citiem ekonomiskiem faktoriem), Pati krasta elektroenerģijas pieejamība, šķiet, nav izšķirīga.

Vācijas iestādes papildus uzsver, ka krasta elektroenerģijas izmantošana ir ierobežota arī tādēļ, ka nav starptautiski saskaņotu tehnisko standartu attiecībā uz kuģu pieslēgšanu elektrotīklam, un dažos gadījumos krasta elektroenerģijas piegādes jaudas trūkuma dēļ.

Ja vien netiek būtiski mainīta pašreizējā sistēma un situācija, termiņš, līdz kuram ierosināts pagarināt atļauju piemērot samazinātu nodokļa likmi padara maz ticamu, ka iepriekšējās rindkopās veiktā analīze pirms pasākuma termiņa beigām mainītos.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Padomes Direktīvas 2003/96/EK 19. pants.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Netiešo nodokļu uzlikšana, uz ko attiecas LESD 113. pants, kā tāda nav Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetencē LESD 3. panta nozīmē.

Tomēr saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Padomei ir piešķirta ekskluzīva kompetence ar sekundāru tiesību aktu atļaut dalībvalstij ieviest turpmākus atbrīvojumus vai samazinājumus minētā noteikuma nozīmē. Tāpēc dalībvalstis nevar aizstāt Padomi. Tādēļ subsidiaritātes princips uz šo īstenošanas lēmumu neattiecas. Katrā ziņā, tā kā šis akts nav

leģislatīvā akta projekts, tas nebūtu jāiesniedz valstu parlamentiem saskaņā ar Līgumiem pievienoto 2. protokolu, lai pārbaudītu atbilstību subsidiaritātes principam.

- **Proporcionalitāte**

Šajā priekšlikumā ir ievērots proporcionalitātes princips. Nodokļa samazinājums nepārsniedz konkrētā mērķa sasniegšanai vajadzīgo.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Ierosinātais instruments ir Padomes īstenošanas lēmums. Direktīvas 2003/96/EK 19. pants paredz tikai šāda veida pasākumu.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Pasākumam nav nepieciešama spēkā esošo tiesību aktu izvērtēšana.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Šā priekšlikuma pamatā ir Vācijas pieprasījums, un tas attiecas tikai uz šo dalībvalsti. Tādēļ apspriešanās ar ieinteresētajām personām netika veikta.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Šis priekšlikums attiecas uz atļaujas piešķiršanu atsevišķai dalībvalstij pēc tās lūguma, un ietekmes novērtējums tam nav nepieciešams.

Tomēr, kā minēts iepriekš, Vācijas sniegtā informācija liecina, ka pasākumam būs ierobežota ietekme uz nodokļu ieņēmumiem un nodokļa likme krasta elektroenerģijai joprojām būs virs minimālā nodokļu līmeņa, kas noteikts Direktīvā 2003/96/EK. Vācija sagaida, ka pasākumam būs pozitīva ietekme vides aizsardzības mērķu sasniegšanā, un jo īpaši gaisa kvalitātes uzlabošanā un trokšņa samazināšanā ostas pilsētās.

Proti, ja tiek izmantoti nevis ģeneratori uz kuģa, bet krasta elektroenerģija, var tikt samazināta daudzu tādu piesārņotāju emisija kā slāpekļa dioksīds un sēra dioksīds, smalkas daļiņas un smagie metāli, kā arī atsevišķos gadījumos ievērojami samazināts trokšņa piesārņojums (to apstiprina saņemtā informācija par mazāku skaitu sūdzību no pilsētas iekšienes). Tā kā no 2030. gada būs spēkā stingrākas gaisa kvalitātes robežvērtības, paredzams, ka krasta elektroenerģija kā pasākums emisijas samazināšanai kļūs svarīgāka.

Vācija iestāžu aplēsēs par pasākuma radītajiem nodokļu izdevumiem Vācijas iestādes paredz, ka turpmākajos gados tiks zaudēti 1,3 miljoni EUR gadā.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Pasākums neparedz vienkāršošanu. Tas izstrādāts pēc Vācijas pieprasījuma un attiecas vienīgi uz šo dalībvalsti.

- **Pamattiesības**

Pasākums neietekmē pamattiesības.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Minētais pasākums Savienībai nerada nekādu finansiālo vai administratīvo slogu. Tādējādi priekšlikums neietekmē Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Īstenošanas plāns nav nepieciešams. Šis priekšlikums attiecas uz atļaujas piešķiršanu nodokļu samazināšanai atsevišķai dalībvalstij pēc tās pieprasījuma. To piešķir uz noteiktu periodu līdz 2029. gada 31. decembrim. Plānotā nodokļa likme būs vienāda ar minimālo nodokļu līmeni, kas noteikts Enerģijas nodokļu direktīvā. Pasākumu var izvērtēt, ja tiek lūgts pagarinājums pēc tam, kad ir beidzies tā derīguma termiņš.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Priekšlikumam nav vajadzīgi skaidrojošie dokumenti par transponēšanu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Tiesību akta 1. pantā noteikts, ka Vācijai būs atļauts piemērot samazinātu elektroenerģijas nodokļa likmi elektroenerģijai, kura tiek tieši piegādāta kuģiem Vācijas ostu piestātnēs, izņemot privātus izprieču kuģus ("krasta elektroenerģija"). Nodokļa likme nedrīkst būt mazāka par 0,50 EUR/MWh, t. i., direktīvā noteikto minimālo nodokļu līmeni uzņēmuma vajadzībām izmantotai elektroenerģijai. Elektroenerģiju ar samazinātu likmi nedrīkstēs piegādāt privātiem izprieču kuģiem, kas definēti Direktīvas 2003/96/EK 14. panta 1. punkta c) apakšpunkta otrajā daļā.

Tiesību akta 2. panta pirmajā daļā noteikts, ka pieprasīto atļauju piešķir no 2026. gada 1. janvāra, turpinot spēkā esošo Padomes Īstenošanas lēmumu 2020/1436/ES, līdz 2029. gada 31. decembrim, kā to pieprasījusi Vācija, iekļaujoties direktīvā atļautajā maksimālajā periodā, kas nepārsniedz sešus gadus. Otrajā daļā noteikts, ka tad, ja Padome, rīkojoties saskaņā ar Līguma 113. pantu vai tā citiem attiecīgiem noteikumiem pieņem vispārīgus noteikumus par nodokļu priekšrocībām krasta elektroenerģijai, kas kļūst piemērojami šā panta pirmajā daļā noteiktajā periodā, šis lēmums zaudē spēku dienā, kurā stājas spēkā minētie vispārīgie noteikumi.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar ko saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu atļauj Vācijai piemērot samazinātu nodokļa likmi elektroenerģijai, kura tiek tieši piegādāta kuģiem ostas piestātnē

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Direktīvu 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai²², un jo īpaši tās 19. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Ar Padomes Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1436²³ Vācijai saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu ir atļauts līdz 2025. gada 31. decembrim piemērot samazinātu nodokļa likmi elektroenerģijai, kura tiek tieši piegādāta kuģiem ostas piestātnē, izņemot privātus izprieču kuģus ("krasta elektroenerģija").
- (2) Vācija 2025. gada 26. augusta vēstulē lūdza atļauju turpināt piemērot krasta elektroenerģijai samazinātu nodokļa likmi saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu. Vācijas iestādes 2026. gada 23. janvārī nosūtīja vēstuli, kurā sniedza papildu informāciju, kas saistīta ar lūgumu.
- (3) Ar samazināto nodokļa likmi, ko tā plāno piemērot, Vācijas mērķis ir turpināt krasta elektroenerģijas izmantošanas veicināšanu. Salīdzinājumā ar flotes degvielas sadedzināšanu šādas elektroenerģijas izmantošana tiek uzskatīta par videi nekaitīgāku veidu, kā apmierināt ostas piestātnē esošo kuģu vajadzības pēc elektroenerģijas.
- (4) Krasta elektroenerģijas izmantošana uzlabo vietējo gaisa kvalitāti ostas pilsētās, ciktāl tā nerada tādu gaisu piesārņojošu vielu emisiju, kas rodas flotes degvielas sadedzināšanas procesā ostas piestātnē esošos kuģos. Ņemot vērā elektroenerģijas ražošanas struktūras īpašos apstākļus Vācijā, paredzams, ka krasta elektroenerģijas izmantošana tādas elektroenerģijas izmantošanas vietā, kas saražota flotes degvielas sadedzināšanas procesā, vēl vairāk samazinās CO₂ emisijas, citus gaisa piesārņotājus un troksni. Turpinot samazinātās nodokļu likmes piemērošanu krasta elektroenerģijai,

²² OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>

²³ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2020/1436 (2020. gada 7. oktobrī), ar kuru saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Vācijai atļauj piemērot samazinātu nodokļa likmi elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta kuģiem ostas piestātnē (OV L 331, 12.10.2020., 30. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/oj) saistībā ar Labojumu Padomes Īstenošanas lēmumā (ES) 2020/1436 (2020. gada 12. oktobris), ar kuru saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. pantu Vācijai atļauj piemērot samazinātu nodokļa likmi elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta kuģiem ostas piestātnē (OV L 342, 16.10.2020., 31. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/corrigendum/2020-10-16/oj)

paredzams, ka tiks veicināta Savienības vides, veselības un klimata politikas mērķu sasniegšana.

- (5) Atļauja Vācijai piemērot samazinātu nodokļa likmi krasta elektroenerģijai nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai palielinātu šādas elektroenerģijas izmantošanu, jo elektroenerģijas ražošana kuģī vairākumā gadījumu joprojām būs konkurētspējīgākā alternatīva. Tā paša iemesla dēļ un arī tādēļ, ka attiecīgās tehnoloģijas izplatība tirgū pagaidām ir visai neliela, minētās samazinātās nodokļa likmes piemērošana tās piemērošanas periodā nevarētu radīt ievērojamus konkurences kropļojumus, un tai tāpēc nebūs negatīvas ietekmes uz iekšējā tirgus pareizu darbību.
 - (6) Saskaņā ar Direktīvas 2003/96/EK 19. panta 2. punktu katrā saskaņā ar tās 19. panta 1. punktu piešķirtajā atļaujā ir jābūt stingri ierobežotai laikā. Lai nodrošinātu, ka atļaujas termiņš ir pietiekami ilgs, un tādējādi neatturētu attiecīgos uzņēmējus no vajadzīgo ieguldījumu veikšanas, ir lietderīgi lūgt atļauju piešķirt uz četrus gadu periodu. Tomēr atļauju būtu jābeidz piemērot no dienas, kad sāk piemērot vispārīgus noteikumus par nodokļu priekšrocībām krasta elektroenerģijai, ko Padome pieņem saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 113. pantu vai tā citiem attiecīgiem noteikumiem, ja šādi noteikumi kļūst piemērojami periodā, par kuru piešķirta atļauja.
 - (7) Lai nodrošinātu juridisko noteiktību ostu un kuģu operatoriem un izvairītos no tādas iespējamās administratīva sloga palielināšanas elektroenerģijas izplatītājiem un otrreizējiem izplatītājiem, ko varētu izraisīt izmaiņas nodokļa likmē, kuru iekasē par krasta elektroenerģiju, būtu jādod Vācijai iespēja samazināto nodokļu likmi krasta elektroenerģijai piemērot bez pārtraukuma. Tādēļ lūgtā atļauja būtu jāpiešķir no 2026. gada 1. janvāra, lai bez pārtraukuma turpinātu iepriekšējo kārtību, kas paredzēta Īstenošanas lēmumā (ES) 2020/1436.
 - (8) Šis lēmums neskar Savienības valsts atbalsta noteikumu piemērošanu,
- IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Vācijai atļauj piemērot samazinātu nodokļa likmi elektroenerģijai, kas tiek tieši piegādāta kuģiem ostas piestātnē, izņemot privātus izprieču kuģus ("krasta elektroenerģija"), ar noteikumu, ka tiek ievērotas Direktīvas 2003/96/EK 10. pantā noteiktās minimālās nodokļa likmes.

2. pants

Šo lēmumu piemēro no 2026. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim.

Tomēr tad, ja Padome, rīkojoties saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 113. pantu vai tā citiem attiecīgiem noteikumiem, pieņem vispārīgus noteikumus par nodokļu priekšrocībām krasta elektroenerģijai, kas kļūst piemērojami periodā, kurš noteikts šā panta pirmajā daļā, šis lēmums zaudē spēku dienā, kurā stājas spēkā minētie vispārīgie noteikumi.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.
Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*